

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: Uredniku „DOMOLJUBA“ Ljubljana Trnovo; naročnina in inserati pa opravištvu v semenških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 16.

V Ljubljani, 21. avgusta 1890.

Letnik III.

Kaj je novega po svetu?

Vsako leto dne 18. avgusta slovesno obhajajo avstrijski narodi *rojstni dan* presvetlega cesarja. Letos dopolni naš vladar svoje 60. leto. To število let sicer ni veliko v zgodovini sveta, pač pa je veliko v življenju človekovem; zakaj le primeroma malo ljudi doseže to starost, še manj pa jih je, ki bi se smeli ponašati, da so dolga desetletja v trdnem zdravju telesnem in duševnem vspešno delovali v svoji službi za splošni blagor. S tem se sme pač po pravici ponašati naš cesar; reči si sme, da so mu dolgo vrsto let udani v ljubezni milijoni njegovih podložnih, ker jim je skrben vladar on že 42 let, ker je svojim ljudstvom dober oče. — Slovenci sicer nimajo navade, da bi s šumnimi vesellicami kazali udanost svojemu vladarju, pač pa še posebno ob takih prilikah prosijo v svojih molitvah za cesarja ter se vzlasti v takih dnevih živo spominjajo zapovedi božje, da so dolžni zvestobo svojemu gospodarju. Te zvestobe Slovenci niso nikoli prekršili, zato po pravici poje pesnik o Slovencih: Hrast se omaja in hrib; zvestoba Slovenceu ne gane. — Listi poročajo, da bo de papež *Leon XIII.* zopet izdal zanimive okrožnice, in sicer bo prva razpravljala važno društveno vprašanje, kako namreč odstraniti v človeški družbi velik nered, druga pa bo pojasnjevala, kako važno je učenje sv. pisma. — V *Rimu* so imeli 10. t. m. neko volitev, pri kateri so si hoteli razdraženi Italijani ohladiti svojo jezo nad avstrijsko vlado, ker je ta razpustila avstrijski državi nevarno laško društvo v Trstu. Hoteli so namreč irredentovci, to je taki, ki bi radi nekaj avstrijskih dežel priklopili k Italiji, voliti enega svojih kričavev, vendar je vlada pritislila in izvoljen je bil drug poslanec. — Na

Češkem je zmeda vedno večja in sedaj že skoro nikdo več ne upa, da bi se dognala češko-nemška sprava. Dr. Rieger, nekdanj slavni vodja češkega naroda, izgublja vsled nameravane sprave pri ljudstvu zaupanje, posebno ker Mladočehi brezozirno in z vsemi silami proti njemu rujejo; on se je zadnji čas posvetoval na Dunaju z veljavnimi možmi o kočljivih razmerah na Češkem, a je malo nade, da bi ti razgovori imeli mnogo povoljnega vspeha, ker take dogodke javno mnenje s silo prepluje kakor povodenj. — *Volilno gibanje* je te dneve posebno živahno na Koroškem, kjer so Slovenci res storili več, kakor je bilo v sedanjih razmerah od njih pričakovati; dva svoja poslanca gotovo izvolijo v deželni zbor in ko bi bili nemški konservativci kaj storili, spravili bi bili še več poštenih mož v deželni zbor; a med konservativnimi Nemci na Koroškem je vse zaspalo, vedno se še ravna po znanem svojem reku: „laj lasen“. — Na *Gorenjem Avstrijskem* so se volitve volilnih mož za konservativno stranko prav ugodno izvršile; z malimi izjemami so vsi volilni možje poštenjaki, ki bodo soglasno volili verne, konservativne poslane. — *Nemški cesar* pridno popotuje; komaj se je vrnil iz Belgije in Angleške, kjer so ga sevéda povsod slovesno sprejemali, je zopet na potu na Rusko, kjer se bo vdeležil ruskih vojaških vaj in gotovo tudi s carjem posvetoval se o političnih razmerah. Ne vémo, ako se bo s tem kaj posebno vtrdila avstrijsko-nemška zveza; sploh je bilo čudno slišati, da je Bizmark, prejšnji nemški kancler, o tej zvezi spregovoril te-le besede: „Nemška je z Avstrijo le zato sklenila zvezo, da ostane Avstrija od Nemške vedno

odvisna in da se ji zabrani, da bi morebiti s kako drugo državo sklenila ugodnejšo pogodbo, kakor z Nemško.* Toliko pač smemo reči brez ozira na te besede, da Nemška še ni nikoli v dejanju pokazala, da bi bila v resnici prijateljica Avstriji in nasprotno kaže zlasti v zadnjem času, ko se je začela brez po-

trebe vtikati v naše notranje zadeve, kakor znamenja kažejo na Češkem. — *Bolgaraki* knez Ferdinand se je iz svojih počitnic zopet vrnil v Bolgarijo. Mnogi so trdili, da se več ne povrne; kakor je torej razvideti, knez neče storiti tega veselja svojim so-vražnikom.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. V ljubljanskem uršulinskem samostanu so bile dne 5. avgusta slovesno preoblečene gospodičine sestre Dominika Dereani, Vincencija Dereani in Katarina Zavodnik, vse tri iz Žužembrega. — Strela je udarila v „Zvezdi“ v Ljubljani v kostanj ter omamila in poškodovala dva človeka, ki sta vedrila pod drevesom; v Strahlov grad v Stariloki ter npepelila nekaj gospodarskega poslopja; 7. t. m. v kozolec posestnika Jeranca v Jablanici pri Litiji; 14. t. m. v gospodarsko poslopje g. župnika v Smledniku, kjer so pogoreli hlevi in gospodarsko poslopje, mnogo kmetijskega orodja in vozov; 7. avgusta v Žabnici v Bajželjnov hlev in pobila sedmero živine; hvala Bogu, da se ni vnelo. — Toča je pobila 4. t. m. po savski, polšniški, svetokrižki in šmartinski župniji, ravno tako tudi v Gidoviču pri Idriji; v črnomeljškem okraju je napravila škode nad 14tisoč gold. — V Šmartnem pri Litiji je zopet za župana izvoljen posestnik Ignacij Zoré. — Umrli je v Škofji-

loki vpokojeni župnik gosp. Janez Zeller, ki je pred 14. dnevi opravil svojo zlato mašo. Bog daj svoj mir blagemu možu! — Iz Sorice se nam poroča: V nedeljo, dne 10. avgusta, je bila pri nas nova maša, katero je daroval o. Karol Kemperle, kapucin, tukajšnji rojak. Pridigoval mu je pod milim nebom v pričo mnogobrojne množice vernikov velečast. gosp. dr. Anton Mahnič. Bil je lep in vesel dan za Sorico; vendar ni je skoro sreče brez nesreče. Okoli 3. ure popoldne nastane ogenj pri županu Mat. Gasserju na vasi, in le umnemu in stanovitnemu trudu ljudij in vzlasti duhovnikov, — za kar vsem in vsakemu čast in hvala, — se je zahvaliti, da se je ogenj omejil le na županovo hišo. — Na Zaplazu je glavni shod romarjev dne 22. in 23. avgusta. — V Moravski župniji so na gradu Tustanu slovesno obhajali spomin 400letnice obstanka tega gradu. — Ljubljanski turnarji so imeli 10. t. m. svoj shod v Beli peči, domači ljudje pa so bili

Listek.

„Vseh devet“.

Semenj so imeli v mestu K. Bil je obilno obiskan in zelo živahen, vzlasti so prignali mnogo goveje živine in lepih, živih konj. Med drugimi sejmarji sta bila tudi oba Jernačeva, oče in mati. Imela sta v mestu mnogo kupovati, mati drobnine za hišne, gospodinjske potrebe, oče Jernačev pa je hodil med konji ter je imel namen svojemu konju zbrati enakega za par. Ker je prišlo na trg mnogo tujcev, bili so vzlasti konji dragi, vendar je Jernač kupil prav lepega pet let starega šarca.

Bilo je že proti večeru istega dne, ko mati Jernačeva še vedno pričakuje moža iz trga, da bi se vrnila na dom. „Že težko kupuje“, tako si misli dolgo časa popoldne, a ko se je začelo večeriti, šla je vendar le pogledat na konjski trg; a ondi že ni bilo skoro nobenega človeka več, zato hodi Jernačeva po bližnjih gostilnah iskati moža. Slednjič ga vendar

najde v veliki gostilni na kegljišču. To je bilo za Jernačeva kaj nenavadnega; mož jej do zdaj ni nikoli zašel med igralce.

„Kaj pa delaš tukaj in tako dolgo?“ vpraša ga žena; „glej, mrači se že in debele tri ure imamo do doma, pot tudi veš da ni najboljša vzlasti po zadnji povodnji.“

„Mati, nikar ne bodite hudi“, zavrne jo neki igralec, „vaš mož bo še obogatel na kegljišču, komaj je namreč prvič vrgel kroglo za stavo, že je podrl vseh devet.“

„Od igre še nobeden ni obogatel“, odgovori mu Jernačeva ter sili moža domov.

„Precej grem, precej“, pravi Jernač, „saj bi ne bil prišel sem, a kupil sem lepega konjiča, boš videla, kako se bova možko s parom vozila proti domu, in treba je bilo kupčijo zaliti; spravili so me potem za šalo na kegljišče, kjer sem res precej prvi pot podrl vseh devet, dasi nisem še nikoli v svojem življenju kegljal.“

„Bolje bi bil storil, da bi tudi danes ne bil prišel“, reče mu žena, „zakaj tudi vseh devet vselej ne prinese sreče.“

pametni in niso prišli poslušat neslanosti nemških turnarjev.

Žiri, 18. avgusta. Letina je letos izvanredno dobra. Sena je tretjino, po nekaterih krajih celo polovico več, kakor navadno. Strnena žita so bila posebno lepa, koder niso bila poležana, tudi dosti bogata; ajda, fižol, koruza tudi dobro kaže; krompirja, ako ne bo preveč gnjil, bo veliko. Sadja je tudi precej polno, posebno hruške in orehi. Sploh upamo, da bo letošnje leto nekoliko zacelilo rane, katere nam je lanska slaba letina naredila. Ako nas Bog še zanaprej obvaruje posebnih elementarnih nesreč, ne bo treba slav. deželnemu odboru kupovati in deliti žita in krompirja „prepirova“ *) med stradajoče.

Kakor se žalibog z vseh krajev naše domovine poroča, kako razsaja huda ura, tako je tudi v sosednjih farah močno stolkla dne 4. avgusta, drugi dan zjutraj je pa grozno treskalo, ter je zadela strela v eni uri v treh krajih sosednjih far. Največ škode je naredila v Kladniku, fara Spodnja Idrija in sicer je zgorela hiša, hlev in bogato obložena žitnica (kášta), več obleke in denarja.

S prvim dnevom prihodnjega meseca se začne poštna zveza od Žirov v Gorenjo vas, v Poljansko dolino, dozdej je bila sicer le v Idrijo, zdaj bo pa na oba kraja vozna pošta. —č.

*) Tako ime so namreč dali tistemu krompirju, ki ga je odbor razdelil med stradajoče, zato ker so se ob delitvi prepirali, kdo ga bo več dobil. Pis.

Kake pol ure pozneje je že drdral majhen voziček, ki sta ga peljala dva iskra konjiča iz mesta proti severni, hriboviti strani. Bila sta Jernačeva konja, lep par. Mož je bil danes zelo zgovoren in prijazen z ženo; videlo se mu je, da je proti svoji navadi nekoliko pregloboko pogledal v kozarec.

„Čudno se mi zdi, da se ti le ljubi hoditi na kegljišče“, spregovori mati, „sicer vém, da nisi šel tje zaradi igre, toda zapoznila sva se zelo in mrak naju bo prehitel.“

„Bova hitro doma“, pravi Jernač, „le poglej, kako urno tečeta lepa konjiča.“ In pri teh besedah švigne oče z bičem po konjih, ki nevajena biča, bliskoma skočita po cestinem klancu navzdol. Novokupljeni konj jel se je plašiti in voz je odletaval od ene strani ceste na drugo. Jernačeva bila sta v največji nevarnosti, vzlasti ker je bil tik ceste globok prepad. V veliko srečo pride vozu naproti mlad, močen človek; njegovi hoji in ravni postavi je bilo videti, da je služil cesarja; ta hitro spozna nevarnost, skoči k konjema ter jih po velikem trudu ustavi in pomiri.

Spod Kozjaka. (Nekaj iz novošegnega katekizma.) Znano je, da je o svojem času sveti Avguštin v posebnej knjigi opisal svoje življenje ljudem v svarilo in tako z „izpovedjo“ opravil „spoved“ pred celim svetom. Tudi dandanes živi mož pod imenom Leo Taxil, ki je zabredel v zanjke „prosto-zidarjev“ in „prostomislecev“. Ko je pa prepoznal njih početje, poslovil se je od te svetu pogubonosne družbe ter je svoje lastne hudobije opisal v francoščini v posebnej knjigi, katere jeden del je predstavljen tudi na slovenski jezik pod naslovom: „Izpovedanja bivšega prostomisleca“. Knjižica ima 281 strani in ti jo za 65 kr. s poštnino vred dopošlje „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. Na strani 153 pisatelj-spreobrnjenec govori o „laži“ in pravi: „Prvo vodilo vsakomu, kdor pobija Cerkev s peresom ali z živo besedo, je to-le: Vsako orožje je dobro zoper vero in njene služabnike. Duh duhovnikov je sovražnik, ki se ga je treba znebiti s kakoršnim-koli pripomočkom. Bog je zlo. Zatoraj kakoli more ljudi odvrčati od Boga, to je v bistvu pošteno. Nepoštenost neverska je nemogoča. Za tega voljo je laž, kakor hitro more škodovati veri in duhovnikom, popolnoma dovoljena.“ V minolem stoletju je na Francoskem živel mož s imenom Voltaire. O tem se more reči, da je on laž povzdignil na višavo svojega nauka. Dne 21. oktobra 1736 je svojim prijateljem napisal sledeče besede: „Laž je pregreha le tedaj, kadar dela hudo; prav velika čednost pa je, kadar dela dobro. Zanaprej bodite

„Bog vam stokrat povrni“, spregovori vsa preplašena mati. „Sédite na voz in peljite se z nama, da vam povrneva vašo veliko dobroto.“

„Mudi se mi naprej“, reče tujec, „hvala za povabilo. Pazite na konja, pot je nekaj časa še prav nevarna, posebno ker so jo zadnji nalivi zelo razdrli. Srečno vozita! Lahko noč!“

„Sedaj imaš svojih vseh devet“, začne žena očitati Jernaču. „Toliko časa tičiš v mestu, da morava v mraku domu in da bi bila kmalu nesrečna.“

Jernač, katerega je velika nevarnost popolno streznila, zavrne ženo:

„Kaj boš sedaj godrnjala, zahvali Boga, da se nama nič hudega ni prigodilo. Jaz sem iz hvaležnosti obljubo storil, ako naju Bog varuje nesreče, da prvemu revežu, ki jutri pride v mojo hišo, podelim vse, za kar me bo prosil, tudi če bi bilo sto goldinarjev.“

„Nevarnost je bila smrtna“, pravi žena, „prav si imel.“

Drugi dan se je kmalu zvedelo, da bi se bila Jernačeva kmalu ponesrečila na vozu, zvedel je to tudi domači duhovnik. Ker je bil na potu, ki je

bolj čednostni, kakor ste to bili dozdej. Treba je lagati, kakor hudič, ne s strahom, niti samo nekaj časa, marveč drzno in vedno. Lažite, prijatelji, lažite!" Kdor toraj stopi na torišče verskih sovražnikov, imej za podlago misel, da je največje dobro, kar si ga sploh misliti moreš, to-le: popolno vničenje krščanske vere; in lagati zoper cerkev, to se pravi: čednost v djanji kazati. Protiverski pisatelj in brezbožni govornik imata dolžnost: iznajti vse, kar more ob veljavo spraviti verske resnice in katoliško bogočastje, obrekovanje mora biti častna služba. In kdor pristopi v prostozidarsko družbo, tistega podučijo tudi tako-le: „Laž je pripovedovanje dejanja, ki je zoper resnico; toda govoriti laži, pravi se pripovedovati jih, to se ne pravi lagati.“ Po tem nauku toraj laž je pripovedovanje. In če je laž taka, da zaničuje cerkvene osebe in reči, moreš jo ponavljati, na novo izdajati, razširjati. To ni več nečedna laž; ne, to nikakor ni to, kar se navadno imenuje: lagati. Ni pa tudi dobiti reči boljše, kakor če se povečajo laži, katere je že kdo drugi med ljudi spravil. Oh, ko bi vsakdo hotel povedati, koliko je prizadet pri lažeh, ki jih verjame nevedno ljudstvo! In da popravim, kolikor je mogoče hudo, katero sem učinil ali zakrivil jaz, dolžnost mi je povedati vse laži, pri katerih sem sodeloval, misleč, da delam dobro po naukih Voltairja in prostozidarstva. Joj mene nesrečnega, nespametnega! itd. To naj zadostuje, da bralci „Domoljuba“ znajo nekoliko razsoditi razloček med krščanskim in liberalno-prostozidarskim katekizmom.

držala memo Jernačevega doma, ustavi se kmalu dopoldne pri Jernačevih ter stopi v hišo.

„Slišim, začne po pozdravu gospod župnik, da sta bila včeraj v veliki nevarnosti na potu iz sejma gredoč!“ — Zgovorna žena, vesela, da je duhovnik tako skrben zanje, začne na dolgo in široko pripovedovati o dogodku, sevéda tudi ni zamolčala obljube moževe, da hoče prvemu revežu, ki pride drugi dan v hišo prosit, dati vsega, za kar ga bo prosil.

„Ali je bil že kateri revež tukaj?“ vpraša župnik. „Pa ne, da bi bil danes jaz tako srečen? Saj veste, da ga skoro ni večjega reveža v fari, kakor sem jaz; le pomislite, koliko imamo še poravnati stroškov pri cerkvi in pri šoli.“

Jernač se je nehoté popraskal za ušesi. No, si misli, ta bo lepa. Gospod župnik mi lahko naloži, da plačam tudi tisoč goldinarjav, vzlasti ker vé, da mi ne manjka denarja in da nimam nič otrok, katerim bi prepustil posestvo.“

„Ne, nobenega še ni bilo, gospod“, odgovori Jernačeva mati in videlo se jej je, kakor da bi se tudi ona kesala, da je izbleknila moževo obljubo. — „Torej ravno prav“, pravi župnik, „danes vas

Dobrna. Resnicoljubnost „liberalnih“ časnikov ni ravno na dobrem glasu. V tem obziru naj služita dva vzgleda iz našega kraja. Ni še namreč predavno, odkar je vrlo ljudstvo ovokrajno prišlo na misel, da bi se popravila znotranjost svetemu Nikolaju posvečene cerkve-podružnice. Ko se je pred nekaterimi meseci dovršilo delo, je neki ekstranemški časnik svojim bralcem znal povedati, da je pred sto leti gosposka ukazala podreti imenovano hišo Božjo zavoljo tega, ker bi se poslopje vsled slabosti sicer podrlo samo od sebe. Sam Bog znaj, kje li je „liberalni“ časnikar iztaknil v resnici novo novico. Močno zidovje cerkveno še dandanes nima niti jedne razpokline, toraj se pred stoletjem gotovo ni bilo treba bati, da bi se cerkev nepoznane starosti razsula sama od sebe. Bogu in cesarju iskreno vdane farnike pa je „liberalni“ časnik sumničil z naznanilom, da smo mi priredili neko vrsto puntanja ali „demonstracijo zoper spomin Jožefa II.“ Vlada imenovanega cesarja, ki je umrl leta 1790, je zapovedala podreti marsikatero cerkev, ali nikakor ne zavoljo tega, ker bi se poslopje sicer porušilo samo od sebe, ampak iz drugega vzroka. Na prošnjo takratnega župnika je gosposka preklicala ukaz, vsled katerega bi se bila morala razrušiti naša podružnica. V istem času se je namreč kristijanstvu in ob enem cesarstvu neprijazni „liberalizem“ začel šopiriti po milej nam Avstriji in „liberalizem“ je podiral cerkve. Tudi dandanešnji bi „liberalcu“, ki itak cerkve vidi malokdaj od znotraj, bilo najljubše,

torej imam v rokah; to vam precej povem, da po ceni vaša obljuba ne bo. Vidva sta Bogu dolžna posebno hvalo. Včeraj vaju je obvaroval tolike nesreče in tudi zadnji nalivi, ki so v sosesčini toliko škode napravili in mnogim revežem celo koče odnesli, vaju niso nič zadeli, posestvo vaše je toliko višje, da ga povodenj ni zalotila. Večinoma smo že vse nesrečne pod streho spravili, le Jurjevca imamo še oskrbeti.“

„No, enega ali dva njegova otroka bi že prevzel v začasno oskrb“, reče Jernač vesel, da bo tako po ceni spolnil svojo obljubo.

„To bo premalo“, pravi župnik, „kam pa hočemo z drugimi? Oče, mati, stari oče in mati, zraven pa petero otrok, ravno devet je vseh skupaj. Po mojem mnenju vi najlepše svojo obljubo spolnite, ako vzamete pod streho — vseh devet.“

„No“, pravi Jernaška, „zdaj pa vidiš, kaj se pravi podreti — vseh devet; ti bodo tebi še zelo presedali; ko bi ne bil zamudil na kegljišču, bi morda vsega tega ne bilo.“

„Vseh devet!“ reče Jernač, „to je pa vendar le malo preveč.“ — „Preveč?“ zavrne ga duhovnik,

ako bi trava rasla tam, kjer se sedaj nahaja cerkveni tlak. In ker vrana vrani oči ne izkljuje, zatoraj še sedanji „liberalci“ morajo zagovarjati svoje „liberalne“ prednike, morajo njim v obrambo iskati izgovor, če ga prav „iz trte izvihejo“. A gledé „demonstracije“ bodi rečeno toliko, da še celó ime dotičnega osebno vrlega vladarja niti omenjeno ni bilo, pač pa se je slovesno imenovalo ime presvetlega cesarja Franca Jožefa, kateri so izmed vseh dobrotnikov največji znesek darovali v podporo za olepšanje cerkve-podružnice. Dobrote poplačati ne moremo drugače, kakor le, da molimo za blagor slavne hiše vladarske. Molili smo imenito na dan sv. opravila v rečenej cerkvi. In podložnik, kateri moli, tistega živ krst ne bode našel med „demonstranti“ ali kljubovalci. Nov vzgled „liberalne resnicoljubnosti“ smo doživeli zopet v minolih dneh. Neki židovski na Dunaju izhajajoči „liberalni“ časnik je dné 22. julija z Dobrne razglasil za „liberalni“ svet „veselo“ novico, katera pravi, da je gospa topliškega ravnatelja v družbi s svojo hčerko napravila lep mašni plašč za tukajšno cerkev, toda „župnik“ darila ni hotel vzprejeti ter ga je vrnil, in sicer z izgovorom, da za plašč ne mara iz vzroka, „ker so ga pripravile nemške roke“. To zadevo so naši duhovniki zvedeli še le iz časopisa, ki jim ga je bil nekdo doposlal. In pisalec teh vrstic iz zanesljivega vira zna, da je še tisti dan jeden izmed ovokrajnih duhovnikov na Dunaj odpisal, da imenovana gospa našej cerkvi še nikdar ni darovala nič in da toraj pristavljeni „vzrok“ ne more

biti resničen. Ali „liberalni“ časnikar se za popravek zmenil ni. Še le pozneje, ko je tudi od ravnatelja samega dobil zagotovilo, da njegova gospa našej cerkvi ni podarila nobenega plašča, še le sedaj je časnik svojim bralcem nekaj povedal, kar pa, kakor pravimo, ni imelo „ne glave ne repa“. Toda „liberalni“ časnikarji imajo pač svoje „muhe“ in posebne zapopadke o resnicoljubnosti.

Štajarsko. Svetli cesar so si ogledali razstavo v Gradcu. Bili so jako zadovoljni. Cesarskemu namestniku so naročili, naj to Njihovo zadovoljnost naznani ljudstvu. Isto sedaj lahko bereš pribito pri vsakej občinski pisarnici. — V Gradcu je nekemu pivovarju zgorela hmeljarnica. Škode je za več tisoč goldinarjev. — „Slovensko pevsko društvo“ je zborovalo v Mariboru dné 10. avgusta. Zbralo se je okoli 2000 oseb, med njimi 200 pevcev in 70 pevk. — V ribniku tik Maribora so se vojaki kratkočasili z vožnjo po vodi. Tu se je prevrnila ladjica in vsled tega sta se dva vojaka vtopila. — V Ljutomeru so pri sodišči nekega dne razobesili belo zastavo v znamenje, da danes nimajo v kletki nobenega ptička. Da bi se to že kdaj pripetilo, tega se tam baje ne spominja nikdo. — Pri železnici med sv. Jurijem in Ponikvo bodo napravili novo postajo z imenom „Grobeljno“. — V Celji so slovenski domoljubi ustanovili telovadno društvo, ki se imenuje „Celjski Sokol“. — Pri Novicerkvi je mladenič Vinčo Iskrač po neprevidnosti dospel pod voz, da mu je kolo zdrobilo desno nogo. — V Braslovčah so 15. t. m.

„kaj pa, ko bi bili vi na njih mestu? In ali ne veste, da obljuba dolg dela? — Torej vseh devet saj za štiri tedne!“

„Ako ni drugače“, pritrdita slednjič Jernačeva, „naj pridejo, Jernač besede ne bo snedel, kar je rekel, ne bo oporekel.“

To je bilo drugi dan življenje pri Jernačevih; prišla je vsa Jurjevčeva družina pod Jernačevo streho, bilo jih je res devetero. — Prve dni sta bila Jernačeva zelo slabe volje; bila sta poprej sama, brez otrok, sedaj pa je tak šum po hiši. Vendar se je sčasoma stvar tako zasuknila, da je bilo vsem vstrezno, celo gospodu župniku. Jurjevčevi namreč so bili res revni in vsled zadnje povodnji, ki jim je odnesla hišico in na njih neznatno polje navalila cele kupe peska in kamenja, popolno na beraški palici, a bili so pošteni, delavni in vestni. Jurjevec s svojo družino je spoznal veliko dobroto, katero sta mu skazala Jernačeva, zato jima ni hotel biti v nadlego; pridno sta z ženo pomagala Jernačevim pri delu, gospodarju ni bilo treba najemati, vse je bilo sedaj boljše obdelano, otroci so pasli živino, sploh Jernačeva sta bila z novimi razmerami v hiši

popolno zadovoljna, vzlasti sta imela rada ljubke in pridne otroke Jurjevčeve.

„Veš kaj Jurjevec“, pravi po pogovoru z ženo neki dan Jernač, „nekako smo se privadili drug na drugega in dolgčas bi bilo nama, ko bi sama ostala v hiši; tebi pač ne kaže na starem mestu v dolinici postavljati nove hiše, pridere namreč zopet povodenj in ti jo odnese. Jaz imam sveta dovolj in tam na koncu vrta ob bregu bi ti dal zemlje, da si postaviš hišo in da pri meni ostaneš ter mi z otroci pomagaš pri delu. Stara sva z materjo, sorodnikov nimava bližnjih in nekdo bo vendar le za nami moral prevzeti gospodarstvo. Torej, ako si zadovoljen, precej začnemo s hišo.“

„To je preveč dobrote od vaše strani“, reče Jurjevec, „a bodite prepričani, da hvaležnost naša ne bo manjša, kakor je vaša dobrota.“

V tem pa vstopi v hišo domači duhovnik. Zvedel je že, kako sta se sprijaznila Jernačeva z novimi gosti.

„No, Jurjevec“, pravi župnik, „kedaj se preseliš na svojo podrtijo, štirje tedni so že minuli in jaz sem Jernačeve naprosil le za štiri tedne.“

obhajali praznik farne zavetnice. Ob tej priložnosti so prvokrat službo Božjo opravljali novodošli dekan, velečast. gosp. Lovro Potočnik. Občina Gornjigrad, kjer so dekanovali dozda, jih je pred odhodom imenovala za častnega občana. — Na Klancu pri Dobrni je deset mesecev stara Trezika Čakš bila brez varha. Dete se je na svojem ležišču obrnilo tako, da ni moglo več dihati, zadušilo se je. — Neki posestnik v Cirkovcih blizu Dobrne je letos v vzpomladi presadil precej veliko jablan. Drevo je izgubilo vsled tega prvo listje ter mu je vzrastlo novo. Po vejah je ob prazniku sv. Lovrencija evetje bilo lepo razvito. — V Soboti pri Marenbergu so se neko nedeljo plesalci v krčmi stekli, pomagali so noži, kamenje, kolje in celo brana. Branji zob je Valentinu Čuhniku napravil na glavi rano, da je vsled iste umrl. Ne bi li bilo čednejše, ako bi mladi ljudje ostajali doma ter ob praznikih si bistrili um in blažili srce s poštenimi časniki in dobrimi knjigami? — C. kr. finančni nadzorovalec, g. Učnik se je pri Ormožu v Dravi kopal in utonil. — V Dupljeku pri Mariboru sta se stekla kočlar Kuhar in Mladenč Merčnik. Zadnji je prvega poslal na drugi svet. — Na Gornjem Štajarskem je dež zopet povzročil nalive po polji in travnikih.

Koroško. (Kdo je kriv?) Vedeli smo naprej, da bodo liberalni listi nesrečni dogodek Podkloštrm izkoristili in vso krivdo na nas Slovence valili, posebno pa na „Mir“, na duhovščino in na naše politično društvo. Ako bi bil Slovenec umorjen, živa

„Ne skrbite, častiti gospod, za to“, pravi Jernač, „saj imajo prostor pri nas.“

„Res“, reče župnik, „par otrok bi si smeli obdržati za delo in družino.“

„Midva jih misliva še več pridržati“, reče mati Jernačeva, „privadili smo se med seboj in težko bi nam bilo se ločiti.“

„Torej vseh petero otrok tukaj ostane“, dé župnik veselo.

„Najbolj kaže, da ostanejo vsi, in da jim na koncu vrta postavim hišo za stanovanje.“

„Izvrstno! Izvrstno!“ potrjuje duhovnik. „Sam Bog vam je navdihnil to nebeško misel. Torej ostane pri vas — vseh devet?“

„Da — vseh devet“, pravi žena, „in upam, da nam teh vseh devet donese več blagoslova, kakor očetovih vseh devet na kegljišču.“

„Res“, potrdi župnik, „igra z dobrimi deli je najbolj zanesljiva in donaša dobičkov stoterih in stalnih, veljavnih tudi onstran groba!“

duša bi se za to ne zmenila; rekli bi, da je bil navadni prepir med pijanimi kmeti. Ker je bil zaboden pa liberalni volilec, čeravno rojen Slovenec, pa pri Nemcih v službi prisiljen, z njimi glasovati, — kričali bodo po vsem svetu, dvignili celo Nemčijo, nas Slovence pa črnili in klicali vse oblastnije zoper nas.

Kolikor smo mi zvedeli, vršila se je stvar tako: Ko je bila volitev končana, in so naši propadli z 52 proti 80 glasom, podali so se slovenski volileci v gostilno pri „Danielu“; kajti bilo je že davno čez poldan in nobeden še ni kaj južinal; bili so čisto trezni. Nekateri so naprosili tudi g. župnika Einspielerja, naj pride za njimi. Gospod župnik jim je to tudi obljubil. — Ko so se naši pri „Danielu“ mirno pogovarjali, prišlo je tje tudi nekaj liberalnih volilcev, kateri so bojda že celi dopoldan pri Grumu pili; na čigave stroške, ne vemo. Med tem sta došla tudi župnika Einspieler in Kolarič, nič hudega sluteča. Pa kmalu se je začel prepir. Kdo je prvi začel prepir in kdo prvi tepež, in kako se je godilo, poročamo obširneje v prihodnjem članku; pojasnijo pa tudi marsikaj dopisi iz Celovca in iz Peč pri Podkloštru v „Miru“. Kako se je začelo in kdo je kriv, pokazala bo sodnijska preiskava. Nemški listi pa seveda ne čakajo na preiskavo, ampak že zdaj vso krivdo na Slovence, posebno pa na g. župnika Einspielerja valijo. To je gotovo, da so liberalci najbolj divjali, naši pa se le branili; naši so enemu stol, drugemu dvigneni vrč iz roke spulili, sicer bi se bilo še več nesreče zgodilo. Ko se je pretep začel, sta gospoda župnika brž odšla, da bi se ne reklo, da sta se pretepa udeležila. Očita se jima, da bi morala miriti; pa razburjene in pijane ljudi je zastonj miriti. Potem so naši liberalci pri vratih ven potisnili in vrata tiščali, da bi nasprotniki ne prišli nazaj. Do tje še ni bilo nobene nesreče. Toda liberalci še niso dali miru. Začeli so vrata lomiti in slednjič jih dvignili iz stečajev. V tem trenutku, ko so skozi vrata pridrli, se je menda zgodilo, da je bil eden iz liberalcev z nožem zaboden, ki je še tisti dan umrl. Kdo ga je zabodel, še do danes ni znano; niti to ni gotovo, da bi ga bil eden od naših. Kajti iz naših niti enega niso videli, da bi bil nož odprl, nasprotno pa je bil eden iz naših, k sreči nenevarno, z nožem sunjen. Lahko je mogoče, da je tisti, ki je našega moža sunil, tudi svojega tovariša zabodel, ker je bil pijan in ga v splošnji zmešnjavi za nasprotnika imel. Občina je obširna, ni ravno čudno, če se ne poznajo vsi volileci med seboj. Vrh tega so zdravniki izrekli, da je bil umorjen sunjen z nožem, ki je bil nabrušen na dve strani; takih nožev pa naši kmetje nemajo. Stvar je

tadaj še silno zamotana in o krivcu se nič ne vé. Vendar pa umorjenega častijo kakor narodnega mučenca. K pogrebu je prišel tudi Lah Giovanni Foresti iz Beljaka, ki tam nek malovreden nemško-liberalni listič izdaja, ter je pri odprtem grobu slavil to „žrtvo“ in tega „narodnega mučenca“, da bi razburjene duhove še bolj razgrel proti slovenski stranki in proti duhovščini. Po cerkvenih postavah bi mu lahko župnik Einspieler govoriti prepovedal, ker na cerkvenem mirodvoru gre govoriti le duhovnikom; toda on ni hotel delati še večje zdražbe ter je molče dopustil nepoklicanega Italijana nepotrební govor.

Toliko nam je zdaj znano o celem dogodku. Liberalci pa ne čakajo na izid sodnijske preiskave, ampak dolžijo slovensko stranko, v prvi vrsti pa g. župnika Einspielerja. Oni pravijo, da je to sad naše „hujskarije“. Mi pa ne hujskamo ne v „Miru“, ne pri shodih našega političnega društva. Kdor svojo pravico brani, tisti ni noben hujškač; ampak veliko več je tisti hujškaču podoben, kdor drugemu pravico jemlje in krati. Vsa naša volilna agitacija je bila to, da smo kazali na pastirski list avstrijskih škofov in prosili Slovence, naj volijo katoliške može in take, ki tudi nas Slovencev ne bodo zavrgli. O kakem sovraštvu zoper Nemce nikoli ni bilo govora ne na shodih, ne v „Miru“. Sicer pa v Podklošterskem okraju še nobenega shoda napravili nismo; po drugodi pa smo jih napravili, in je ostalo vse mirno. Ako se Slovenec le gane, je vse „hujskanje“; pa mi liberalcev in nemškutarjev ne bomo več volili, naj storijo z nami, kar hočejo. Upamo, da se bodo slovenski poslanci že oglasili, ako bi nas še huje stiskati hoteli.

Strašno so liberalci Podkloštrom razburjeni in naščuvani zoper ubogega župnika Einspielerja, ki je pri celi stvari tako nedolžen, kakor Slovenci v Ameriki. Še iz hiše si skoro ne upa. Temu se ni čuditi, ako pogledamo nemško-liberalne liste, kako predrzno in nesramno župnika sumničijo, kakor bi bil on vsega kriv. V tem se je jako žalostno odlikovala Beljaška „Deutsche Allgem. Zeitung“ v štev. 58. in 59. ter se po pravici čudi vse, da se je dalo dovoljenje tako skrajno hujskalni pisavi priti med svet. Ali za nas Slovence na Koroškem res ni varnostnih postav? Kdo tedaj hujška?

Jeza med Št. Lenartom in Podkloštrom je starejša ko eno leto. Št. Lenartčani so že prosili, da bi se ločili od Podkloštra, pa zastonj. Proti svoji volji morajo pod županstvom liberalnih in nemškutarških Podklošterčanov ostati. Št. Lenartčani so tudi prosili za slovensko šolo. Pa ministerstvo je reklo, da mora za to prositi krajni šolski svet, tistega imajo pa zopet Podklošterčani v rokah, tako morajo Št. Lenartčani plačevati, krivico trpeti in — molčati.

Krivi so pa tudi tisti, ki bi morali slovensko manjšino v deželi braniti in njene pravice spoštovati, namesto tega pa podpirajo le krivično nemško-liberalno večino, da tista še bolj predrzna in krivična postaja! Da bo ljudstvo, posebno v jezikovno mešanih krajih, zmirom bolj zdivjano in da se je bati še drugih izgredov, to so zakrivali največ tisti, ki so začeli ščuvati zoper vero in duhovnike, in tisti, ki bi to lahko zabranili in duhovnike pod svoje varstvo vzeli, namesto tega pa le duhovnikom priporočajo, naj se zoper napade sovražnikov zavolj ljubega miru nič ne branijo!

Cerkev in šola.

Cerkvena in politična slovesnost na Dobrovi.

Zadnja nedelja je bila za Dobrovo res slovesen dan, ki Dobrovčanom ostane nepozabljiv. Obhajali so ondi znamenito cerkveno slovesnost: blagoslovljenje kapele lurske Matere božje in prenovljene kapele na pokopališču. V ta namen je prišel na Dobrovo prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski ter z obilno asistencijo gg. duhovnikov ob ogromni vdeležbi vernega ljudstva opravil cerkveno blagoslovljenje, govor v cerkvi je prevzel prečastiti gospod kanonik Karol Klun ter v poljudni in tehtni besedi pojasnjeval poslušalcem cerkveni slovesnosti primerne resnice. Prelepa je bila zlasti procesija v cerkev, kaj takega do sedaj še ni videla Dobrova. Cerkveno opravilo je bilo končano še le ob 1. uri.

— Popoldne po slovesnih litanijah vršil se je V. shod katoliškega političnega društva v prostornem župnijskem domu, katerega je drage volje v ta namen prepustil gospod župnik J. Babnik. Dasi so bili možje že vturjeni od dolgotrajnih cerkvenih slovesnosti, prišli so vendar prav v obilnem številu poslušat svoje poslance, ki so jim poročali o svojem delovanju v državnem in deželnem zboru. Predsedoval je shodu predsednik katol. polit. društva, kanonik Karol Klun. Prvi je poročal gospod vodja Povše, kot deželni poslanec za ljubljansko okolico; pojasnjeval je svojim volilcem, da in zakaj se je pridružil domoljubni narodni stranki v deželnem zboru ter dokazoval, kako se je ta večina vestno trudila znižati davkoplačevalcem visoke deželne do-

klade vkljub rastočim vsakoletnim potrebam vzlasti za šole in za bolnice. Obširneje je gospod poslanec govoril o sklenenih zakonih gledé na govedorejo in osuševanje ljubljanskega močvirja; dokazoval je, kako velik kapital narodnega premoženja je skrit v govedoreji in kako potrebno je torej, da se ta kapital množi s tem, da se požlahtnuje govedoreja. Gledé skrbi za šolstvo omenjal je gospod poročevalec izboljšanja plač za ljudske učitelje. Rekel je, da je z mirno vestjo glasoval za ta predlog, ker je s tem deželni zbor rešil svojo dano besedo, ker je vsaki delavec vreden svojega plačila in ker upa, da bodo ljudski učitelji s tolikim večjim veseljem delovali v šoli za versko-narodno vzgojo dobre slovenske mladine. Sklene svoje res zanimivo poročilo z zatrdilom, da bo vsikdar rad postregel svojim volilcem v vsaki zadevi, kadarkoli se bodo nanj obrnili in storil vse, kar bo v njegovi moči.

Po tem govoru izroči občinski svetovalec iz župnije sv. Katarine prošnjo, naj bi se v tej župniji osnovala samostojna občina; ker sedaj je razdeljena ta majhna fara v štiri občine; da je gledé uradovanja in dolgih potov v tem oziru veliko težav, je samo po sebi umevno. Gospod poslanec omenja, da je on odločno za male občine, a da imajo mnogo nasprotnikov, o vspehu prošnje on sicer ne more biti porok, a obljubi, da bo storil svojo dolžnost. — Tudi drugi deželni poslanec za ljubljansko okolicu g. V. Ogorelec se oglasi za besedo ter pojasnjuje, da je tudi on s svojim tovarišem-poslancem deloval v zgoraj omenjenem smislu ter da bo vedno, dokler vživa zaupanje svojih volilcev, deloval tudi v javnem življenju po geslu: Vse za vero, dom cesarja!

Gospod kanonik Klun je nato obširno poročal o delovanju slovenskih poslancev v državnem zboru; omenjal težavnega stališča, ki ga imajo slovenski poslanci zaradi svojega neznatnega števila v državnem zboru, vendar zagotavlja, da so z modrim in stano-

vitnim delovanjem v lepem soglasju, katerega bi bilo želeti tudi v deželnem zboru, v zadnjem zasedanju vendar marsikaj v gmotnem in duševnem oziru koristnega izposlovali za Slovence. Na to obširno pojasnjuje gospod poslanec delovanje slovenskih poslancev gledé na slovensko šolstvo, razpravlja vprašanje o verski šoli ter prav poljudno poslušalcem razlaga sedaj veljavne šolske zakone, po katerih se tudi judje nastavljajo kot učitelji katoliškim otrokom, nadzorujejo njih duhovne vaje in jih spremljajo v cerkev k sv. zakramentom. Med drugim navede vzgled, da je bil neki občinski svetovalec na Dunaju obsojen, ker se je vzgledoval nad učiteljem-judom, ki je pripeljal katoliške otroke v cerkev in se je ondi nespodobno vedel. — Upanja je bilo veliko, da bi se bilo šolsko vprašanje ugodno rešilo v versko-narodnem oziru, ko bi se ne bili prikazali žalostni pojavi na Češkem, kjer pridobivajo vedno več tal Mladočehi, ki so posebno ljuti nasprotniki verske šole. V gmotnem oziru omenja gospod govornik kamniške in dolenske železnice, raznih zakonov vzlasti za kmetovalca ugodnih ter sklene svoje izborni poročilo z zagotovilom, da hoče vsikdar po svoji najboljši moči in vesti delovati v korist in blagor svojega naroda, svojih volilcev.

Gospod A. Lesjak izrazi na to v imenu zbranih občinarjev iskreno zahvalo gospodom poslancem za njih trudoljubivo delovanje v javnih zastopih ter jim izraža svoje in vseh pričujočih popolno zaupanje z nadejo, da gospodje poslanci tudi v prihodnje ne bodo pozabili svojih volilcev. — Gospod Povše zahvali v imenu katoliškega političnega društva gospoda župnika za prijazen sprejem in gospod kanonik Klun omenja bližnjega rojstvenega due presvetlega cesarja ter s trikratnim slava-klicem na cesarja sklene V. shod katoliškega političnega društva, katero si je s tem lepim shodom trdna tla postavilo na Dobrovi in nje okolici. Živel! vrli slovenski oratarji!

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Zoper uši pri živini pravijo, da je dober pripomoček, ako žival namažeš s sadnim jesihom; še boljše sredstvo pa je voda, v kateri se je krompir kuhal. Pravijo, da je dovolj enkrat namazati in zdrgniti žival in mrčes je končan. Ako se ta pripomoček zoper uši pri živini potrdi, bo gotovo najcenejši za kmetovalca.

Strupena rosa na trtah tudi letos po mnogih krajih veliko škodo napravlja. Gospodarji, ki so škropili z galico, imajo lepo zdrave trte; a

sosedje, ki tega niso storili, morajo gledati, kako jim listje po trtah rumeni ter sila slab pridelek obeta. Ker se tudi sedaj more še škropiti, da se trtam vsaj nekoliko moči ohrani za prihodnje leto, zato naj bi se to vsaj sedaj zgodilo. — Kakor drugod vedó ceniti vrednost škropljenja trt, na katerih se je pokazala strupena rosa, to nam najbolje kaže švicarski kanton Aargau, kjer so sklenili postaviti, po kateri morajo vsi vinogradniki škropiti z modro galico one trte, katere je napadla strupena rosa.

Pinjenje o veliki vročini. Pri veliki vročini se gospodinjke le prepogosto pritožujejo, da se smetana neče z lepa umesti. Tudi surovo maslo se jim ob tem času kaj rado pokvari. Ako premislimo, kakšni soparici je živina po leti včasih izpostavljena, ni neverjetno, da mleko že tedaj, ko se izmolze iz kravjega vimena, nima več vseh normalnih naravnih lastnostij. Zato je treba toliko bolj paziti, da se mleko dalje neugodno ne spreminja. V ta namen se priporoča, mleko proucej po molzi ohladiti. Na najpreprostejši način se to zgodi, če se posode z mlekom postavijo v mrzlo vodo. Dalje je treba skrbeti za to, da imamo v mlečni shrambi dober, čist in hladen zrak. Veliko se doseže, če se strogo gleda na to, da so okna shrambe po noči odprta, po dnevi pa zaprta in da gosta, temna pregrinjala zabranjujejo vhod solnčnim žarkom. Pri pinjenju treba je gledati posebno na to, da je pinja ali posoda, v kateri se hoče mesti, snažna in čista; pred pinjenjem naj se

splakne z mrzlo vodo. Dalje se mora, zlasti pri raznovrstnih pinjah paziti na to, da se ne mede prehitro. Če je smetana za medenje pretopla, se pogosto nanjo vlije preveč vode, ali pa se ji primešajo mali koščeki ledu, da se ohladi. To ravnanje je čisto krivo, ker nič ne koristi in le škoduje. Pravo je, če se smetana pred pinjenjem primerno ohladi (12—13 stopinj C.). Kolikor hladnejša je smetana, ko se začne mesti, toliko bolje se umeđe.

Tržna cena v Mariboru. Pšenica 6 gld. 20 kr., rž 4 gld. 50 kr., ječmen 4 gld. 40 kr., oves 2 gld. 90 kr., koruza 5 gld. 40 kr., proso 5 gld. 40 kr., hajdina 5 gld. 10 kr., krompir 1 gl. 70 kr., vse po hektolitru; kilo fižole 8 kr., leče 28 kr., graha 20 kr., sladkorja 36 kr., sljiv 20 kr., luka ali čebula 6 kr., riže 28 kr.; liter prosenega pšena 10 kr., mleka svežega 10 kr., posnetega 8 kr., jajce 3 kr.

Razne vesti.

(Pri volitvah) v deželni zbor za kmečke občine so zmagali na Koroškem v Velikoveu Slovenci. Gospoda Einspieler in Muri sta dobila vsak čez 80 glasov, nasprotnika komaj 20. Slava zavednim volilecem!

(„Dom in Svet“), list za zabavo in poduk, ki velja dva gold. za celo leto, smo že večkrat priporočili svojim premožnejšim bralcem, danes ga zopet priporočamo, ker je vedno bolj zanimiv in je zadnji čas začel tudi donášati lepe podobe. — Naročila sprejema: Dr. Fr. Lampe, Marijanišče, Ljubljana.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Župnijo Breznico je dobil čast. g. Ant. Hočevár, župnik v Šentjoštu nad Polhovim Gradcem. — Premoščeni so č. gg.: Jos. Erker, stolni vikar v Ljubljani je imenovan za spirituala v semenišču, na njegovo mesto pride Andrej Kalan iz Trnovega; v Trnovo Ignacij Zupanec iz Bleda; na Bled Edvard Kosobud, novomašnik; iz Hrenovice J. Lakmaier v Naklo; Janez Soukup, novomašnik, v Hrenovice; Janez Nemanjič iz Fare pri Kostelu v Šentjurju pod Kumom; Anton Bojanec iz Šentjurja pod Kumom v Šentjanžu; Janez Bolta iz Šentjanža v Ledine kot farni oskrbnik; Janez Lavrenčič iz Cerkelj v Kranj; Valentin Bernik iz Moravč v Vrhpolje kot Lichtenberški beneficijar; Anton Žnidaršič, novomašnik, pride v Faro pri Kostelu; Franc Birek, semeniški duhovnik, v Kočevje; Janez Ambrož iz Križevega pri Kostanjevici v Moravče; Václav Vondrašek,

novomašnik, v Križevu pri Kostanjevici; Valentin Lavtar, ekspozit v Trnju pri Slavini, v Kropo; Matevž Pintar iz Šentruperta v Trnje kot ekspozit; Janez Šiška, semeniški duhovnik, v Šentrupert; Franc Košir iz Šentpetra pri Novem Mestu v Škocijan pri Dobravi; Janez Hromec iz Borovnice v Sp. Log kot farni oskrbnik; Ludovik Schifferer, semeniški duhovnik, v Borovnico; Anton Tramé iz Dobropolja v Šentpeter pri Slavini kot ekspozit; Janez Zakrajšek, novomašnik, v Metliki; Janez Strnad iz Košane v Babnopolje kot farni oskrbnik; Ludovik Jenko iz Trnovega pri Il. Bistrici v Košano; Franc Ferjančič, novomašnik, v Trnovo pri Il. Bistrici; Franc Krek iz Cirknice v Cerklje pri Kranju; Janez Hladnik iz Polhovega Gradca v Cirknico; Vincenc Vidergar iz Spodnje Idrije v Polhov Gradec; Jakob Lebar iz Boštanja v Spodnjo Idrijo; Janez Pavlič iz Metlike v Boštanj; Janez Bartelme, novomašnik, v Preserje; Janez Hudovernik iz Preserja na Vače kot Issenhauški beneficijar; Valentin Eržen iz Radovljice v Šentpeter v Ljubljani; Jos. Wrus, novomašnik, v Trzič; Rok Merčun iz Trziča v Šentjakob v Ljubljani; Franc Rajčević, novomašnik, v Brezovec. — Čast. g. And. Plečnik, kapelan v Kočevju, je sprejet v „Jezusovo družbo“.

(V bogoslovsko semenišče ljubljansko) so doslej na novo sprejeti naslednji gg. abiturijenti: Nadrah Ignacij iz Zatičine, Strukelj Ivan iz Vižmarjev, Maselj Ivan iz Kranja, Rihtaršič

Ivan iz Sele, Koblar Josip iz Sele, Zdešar Anton iz Horjula, Kastelec Matija izpod Mehovega, Krajeec Andrej iz Ložkega Potoka, Plehan Ivan iz Ljubljane, Lazar Josip iz Zagorja, Andoljšek Ivan iz Ribnice, Bernik Franc iz Št. Vida pri Ljubljani, Knižek Srečko iz Ljubljane, Mlakar Anton iz Zeleznikov, Nagode Anton iz Ljubljane, Opeka Miha z Vrhnike, Vole Josip iz Kranjske Gore, Zužek Franc iz Lašič, Kromar Ivan iz Dolenjevasi v 2. leto.

(V imenu Spodnje-Štajarcev) sta se svetlemu cesarju v Gradcu poklonila milostljivi gospod knezoškof dr. Napotnik in pa kanonik, prečast. gospod dr. Križanič.

(Skrbni cerkvenik.) Nad altarjem neke vaške cerkve na Bavarskem hranili so dragoceno staro omarico, katero so zapirala dvojnata krasno slikana vrata; na teh vratah znotraj so bile lepo zarisane besede: „Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.“ Nekemu tujcu cerkvenik skazuje cerkev, nazadnje mu pokaže tudi dragoceno omarico, odpre vrata, kjer tujec bere omenjene besede. Kar zašumi nekaj pri vratih, cerkvenik hitro zapre vrata: „Že gredó“, pravi, „moram hitro zapreti.“ „Kako pa, da se vam tako mudi z zapiranjem?“ pravi tujec. — „Veste, gospod“, pravi cerkvenik tujcu, „zdaj prideta ženin in nevesta k poroki, ki štejeta oba skupaj 120 let; ta dva ne smeta brati napisa nad altarjem: „Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“, sicer bi se streznila in mi jo nazadnje še od altarja popihala.“

(Kar se ne stori, se ne zve.) V nekem velikem mestu na Ogrskem izginil je naenkrat brez sledú bogat trgovec iz Slavonije. Leta so pretekla in naenkrat se je zvedelo, kam je trgovec izginil in kdo ga je končal. Zvedelo se je pa po posebnem, čudovitem potu. Neki trgovec namreč, ki je zaradi denarja trgovca-tovariša v Donavo pahnul, pride po zimi na semenj v omenjeno mesto; bil je od tedaj vedno nemiren in vest ga je pekla vsled silnega hudodelstva. Ni čuda, da so mu bile noči brez spanja. Zato neko noč v adventu, ko se po težkih sanjah vzbudi, hitro vstane in se napravi v cerkev k zornicam. Kakor brez misli gre v cerkev, najde vrata na pol odprta, a v cerkvi bilo je še vse tema in nikjer nobenega človeka. Tedaj udari ura in bije: dve. — „Še le dve“, pravi trgovec, „mislil sem, da bo že pet. Toda čudno se mi zdi, kako da so vrata tako zgodaj odprta. Gotovo jih je cerkvenik pozabil zapreti.“ Od dveh pa do šestih čakati je bilo trgovcu preveč, zato se vrne domov v gostilnico. — Med tem časom pa je zapadel nov sneg. Zjutraj gre cerkvenik zgodaj dan zvonit in odpirat cerkvena vrata. Začudi se, ko najde vrata odprta; še bolj pa, ko pride pred

veliki oltar, bil je oropan vseh dragocenosti. Tatovi so bili v cerkvi, si misli, gotovo je kdo sinoči v cerkvi se skril ter od znotraj odprl cerkvena vrata. Hitro gre k vratom z lučjo ter ves vesel zagleda stopinje v ravno padlem snegu. Ker je mislil za trdno, da je to sled za tatom, precej naznani policajem, ki so kmalu po sledu pred gostilno, kjer je trgovec prenočeval. Ko pozvoné, pride hišnik odpirat. Kdo je prišel zadnji v hišo? Trgovec, ki stane v prvem nadstropju v sobi št. 2. Dva stražnika gresta v hišo, potrkata na omenjena vrata. „Kdo je“, vpraša, trgovec. „Vstanite urno, radi bi z vami govorili o važnih zadevah.“ — Kmalu na to odpre vrata in zagleda policaje pred seboj. „Ali mene iščete, torej se je vendar le zvedelo. Rad grem z vami, ker skoro ne morem več nositi svojega hudodelstva v srcu; vest mi ne dá pokoja ne po noči ne po dnevu.“ Strmeč so poslušali stražniki trgovčeve besede. Ne dolgo potem stoji trgovec pred sodnikom in pravi: „Hvala Bogu, da se je zvedelo; jaz sem umoril trgovca N., a že leta in leta ne morem zato najti pokoja. Pohlep po denarju me je oslepil, da sem postal morilec.“ Sodnik precej spozna, da toženec ne govori o sinočnem hudodelstvu in zato ga vpraša: „Kako ste pa to storili?“ „Šel sem neki večer s svojim prijateljem, bogatim trgovcem N. sprehajati se ob Donavi. On je bil bogat, jaz sem bil takrat v denarnih zadregah. Prosil sem ga med potoma, naj mi posodi nekaj denarja. Ko pa potegne svojo denarnico iz žepa, zgrabim jaz urno zanjo in z desnico sunem tovariša čez breg v Donavo, kjer je takoj izginil v valovih. Urno pobrem denar iz denarnice ter jo vržem v vodo. Toda ta denar me ni osrečil; kakor Kajn begam okrog in vesel sem, da bo sedaj konec temu neznosnemu stanju.“ — Bil je po zasluženju kaznovan, a našel je mir svojemu srcu. — Tatu pa, ki je okradel cerkev, takrat niso dobili, vendar tudi on pride gotovo na vrsto, zakaj le kar se ne stori, se ne zve.

(Katero skrivnost ženske najvesteje hramijo?)
Skrivnost, koliko da so stare; te z lepa ne izdajo.

♦♦♦♦♦

Določno ponavljamo, da se na naročevanje brez h kratki poslane naročnine ne ozira. Kadar se naročuje ali kaka sprememba naznanja, prosimo lepo, da se razložno vselej zapiše ime naročnikovo kakor tudi ime pošte, kam naj se pošilja.

Opravništvo „Domoljuba“.

♦♦♦♦♦

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 4. septembra.

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	1	Špeh povejen, kgr.	—	70
Bež,	3	90	Surovo maslo,	—	80
Ječmen,	3	74	Jajce, jedno	—	2
Oves,	3	25	Mleko, liter	—	8
Ajda,	4	71	Goveje meso, kgr.	—	59
Proso,	4	71	Telečje	—	60
Koruz,	5	4	Svinjsko	—	66
Krompir,	2	23	Kotrunkovo	—	36
Leča,	10	—	Pisaneč	—	45
Grah,	10	—	Golob	—	15
Fižol,	8	—	Seno, 100 kgr.	1	35
Maslo, kgr.	—	90	Slama,	1	43
Nast,	—	70	Drva trda, 4 mtr.	6	40
Špeh svež,	—	64	„ mehka,	4	40

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežulkov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujav lesni pomaz

BARTEL-ov izvirni carbolineum

varuje trajno (16—8)

ponazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, gospodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami, oštorjenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje. 1 kgr. zadostja za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost neprekočeno znajmčena. 5 kgr. 1.80 gl., 100 kgr. 16 gl. z Dunaja.

Najcenejša karbolna masla, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,

komijska tovarna v Ratiboni in na Dunaji, X. okraj, Keglsgasse Nr. 20. (Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberi v Ljubljani.

Vodnikovo kamenosekarstvo

v Ljubljani, kolodvorske ulice,

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je preskrbelo na novo z raznimi spominki svojo največjo zalogo vsakovrstnih nadgrobnih spomenikov ter se priporoča istim za obilno naročbo. Prečastitim farnim predstojnikom se najuljudneje priporoča za naročbo umetnih cerkvenih del, kakor altarjev, obhajilnih miz itd., sploh vsega v to stroko spadajočega dela po najnižji ceni. (15—11)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

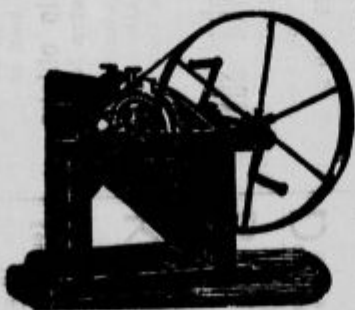
G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastoj. (15—5)

Loterijske srečke.

Trst	9. avgusta:	17,	76,	15,	28,	43.
Linc	9. avgusta:	67,	6,	46,	21,	68.
Gradec	16. avgusta:	39,	87,	16,	78,	80.
Dunaj	16. avgusta:	27,	86,	8,	45,	41.
Brao	20. avgusta:	17,	59,	20,	3,	70.
Praga	13. avgusta:	43,	19,	47,	51,	7.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, priprava za odstranjenje peronosper, mlini za grozdje in sadje, avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovjša
sestava
v raznih
velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turčice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoperznice v največji izbiri prodaja izvrstno izdelane in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(20—10)

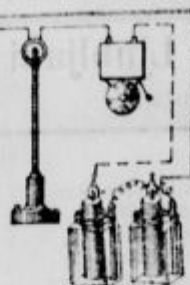
Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Hišni telegraf
brez telefona
le gld. 4'50
in vlakje.

Posamezni deli
za napeljavo
strelovodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
so vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčič)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izborno zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

šteditlnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzoreh ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, po ceni in zanesljivo.

Posrebno opozarja na svojo na **Kranjskem največjo zalogo**

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo **telegrafov** in **hišnih telefonov** v poljubni dolgoti. Slednja priporoča še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposesnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem načinu: popravi tudi že napeljene pohabljenе strelovođe, katerih zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „elektrometrom“. (20-2)

J. & S. KESSLER v BRNU,
7 Ferdinandove ulice 7.
Največji, najcenejša zaloga pomladanskega in letnega blaga.

Poletensko

grehenasto sukno,

ki se da prati in je jako elegantno in trdno za gospode, dvajsetih boj, 20 cm. širo-
kosti za

celo obleko

6'5 metra le 3 gld.

Kdor je jedenkrat kupi, pre-
pita se, kako izvrstno se da
prati in kako trdno je.

Brnska sukna

se razpošiljajo po čudovito
niski ceni in sicer:

po gl. 3-75 3-10 m. za celo
obleko.

po gl. 5-50 3-10 m. za boljše
obleko.

po gl. 8-50 3-10 m. za fino
obleko.

po gl. 6-— 2 10 m. za ogrtač,
franc. piquet-gilet za gl. 1-50,

Blago za talerje za prečast.
duhovščino (tudi za poletne
suknje) 1-20 m. široko.

Črni peruvienes in doskins
za salonske obleke po 3-25 m.
od gl. 10-— naprej.

Elegantno in bogato omičeni
uzrci se posiljajo gospo-
dem krojačem brezplačno.

Ceniki o prtilu za gospode in gospo, o galanterijah,
uzrci sukna in rezanega blaga brezplačno in franco.
Posilja se s poštnim povzajem. (16-10)

Modno blago
za gospo.

K arirano in črtasto blago
60 cm. šir. za pončne
suknje in otroška obla-
čila, 10 m. gl. 2-50.

J oupen in treženo blago v
vseh modnih barvah 10 m.
prve vrste gl. 3-50, druge
vrste gl. 2-80.

K upi se o prtiliki. Zeitr-
blago, pristo in krasne
barve, 75 cm. široko 10 m.
le gl. 3-50

B rokat in jacquard blago,
60 cm. široko, v h mo-
golič barv, 10 m gl. 3-60.

D oris, najnovije kartirane
medne blago, čista volna,
10 m. prej gld. 10, se-
daj le gl. 6-50.

N erry, 90 cm. šir. nežno
črtano modno blago v
najnovjših barvah 10 m.
le gl. 4-50.

K asmir, dvojna širjawa, črno
in barvano, 10 m. 4 gl.

V olneni afraz, dvojna šir-
java, volneno blago, črne
in drugačne modne barve
10 m. gl. 6-50.

M odretičkan kretan, 10
m. gl. 3-50.

M eteor gl. 3-20.